

ZŠ T. G. Masaryka Kutná Hora,
Jiráskovy sady 387

Preventivní program

2022 / 2023

Mgr. Martina Knížková
školní metodik prevence sociálně
patologických jevů

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola T. G. Masaryka, Jiráskovy sady 387, 284 01 Kutná Hora
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Bc. Zdenka Mačínová
Telefon na ředitele	327512321, 774427594
E-mail na ředitele	macinova@zstgm.kutnahora.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Martina Knížková		
Telefon	327512322		
E-mail	knizkova@zstgm.kutnahora.cz		
Specializační studium	ano	Studium od	1.9.2018
Realizátor vzdělávání	VISK, V Kolonii 1804, Nymburk, 288 02		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Ivana Chalupová		
Telefon	327512322		
E-mail	chalupova@zstgm.kutnahora.cz		
Specializační studium	Ano		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků/asistentů/vychovatelek
ZŠ – I. stupeň	12	287	32 +10 + 5
ZŠ - II. stupeň	9	238	
Celkem pedagogů na škole	32	525	

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

A) CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola T. G. Masaryka, Jiráskovy sady 387, Kutná Hora je úplná škola s devíti postupnými ročníky a odloučeným pracovištěm ve sportovní hale BIOS. Kapacita školy je pro tento školní rok 560 žáků (od 1.9.2022 měla být snížena na 530, v souvislosti s příchodem ukrajinských žáků musela být opět navýšena na 560 po dobu platnosti zákona Lex Ukrajina).

Charakteristika budovy

Jsme jedna z pěti základních škol v Kutné Hoře. Dvoukřídlá dvoupatrová budova základní školy je situována v oblasti malého parku v centru města a je rámována starší městskou zástavbou. Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí. Vyučování zde bylo zahájeno už v roce 1930. Po roce 1989 se změnil vzhled budovy. V zadním traktu byly přistaveny šatny s terasou, která je využívána pro pobyt žáků na čerstvém vzduchu o přestávkách a pro netradiční možnosti výuky. Škola disponuje dílnou, cvičným bytem, tělocvičnou, sportovní halou BIOS a sportovním hřištěm s umělým povrchem, které vyhovuje požadavkům sportovně zaměřené školy.

Charakteristika materiálně – technického vybavení

Ve škole jsou vybudovány tři počítačové učebny, jazyková učebna, kuchyňka a dílny, pro výuku pěstitelských prací i skleníků a květináče na terase školy. K dispozici je i nově zrekonstruovaná učebna fyziky a chemie, která z nedostatku volných učeben slouží zároveň jako kmenová třída. Ve třídách je k dispozici 23 interaktivních tabulí nebo interaktivních dataprojektorů. Do všech učeben je rozvedeno připojení k internetu. Pro žáky 1. – 5. ročníků provozujeme 7 oddělení školní družiny.

Škola je dobře vybavena učebními pomůckami, učebnicemi a výukovými programy, na výběru nových pomůcek se podílejí učitelé i samotní žáci. Škola disponuje školní knihovnou se základními tituly určenými k výuce.

Sociokulturní a národnostní charakteristika žáků

Většina žáků školy se hlásí k české národnosti, přibývají žáci ukrajinské, vietnamské, slovenské a mongolské národnosti.

Prostředí

Naše škola patří ke školám městského typu se všemi postupnými ročníky. Někteří žáci dojíždí i z okolních vesnic.

Rizikové prostředí ve škole

Jako rizikové se nám jeví především prostředí šaten, chodeb a WC.

Preventivní program reaguje jak na školní řád, tak na školní vzdělávací program.

Analýza současného stavu na základě evaluace

Počet žáků: 525

Dojíždějící: přibližně 20 %

Rodinné zázemí žáků: velká část pochází z neúplných rodin (přibližně třetina) a ze sociálně slabých rodin.

Dlouhodobé zaměření: sport a sportovní aktivity žáků, etwinningové aktivity

Problémy řešené v předešlém školním roce: vandalismus, náznaky šikany, podezření ze záškoláctví a skrytého záškoláctví, kouření, kyberšikana.

Předpoklady výskytu kouření žáků, užití drog nebo alkoholu a vznik xenofobie a kyberšikany, záškoláctví, skryté záškoláctví.

- přibližně pětina žáků dojíždí a uniká tak dohledu rodičů či pedagogů na delší dobu, obdobně jsou na tom žáci z neúplných a sociálně slabých rodin
- řada rodičů pracuje ve směnném provozu nebo mimo bydliště, děti pak tráví značnou část volného času bez dozoru a bez pozornosti rodinných příslušníků
- mnoho dětí věnuje značnou část volného času komunikaci prostřednictvím sociálních sítí na PC, děti bez uvážení a bez kontroly využívají moderní technologie
- po odchodu žáků na víceletá gymnázia pracuje škola převážně s žáky průměrnými a slabšími a s žáky s poruchami učení či chování
- některé děti mají špatné zkušenosti s občany odlišného etnika
- velké množství občanů jiné národnosti a jiných kultur, kteří se v posledních letech objevili v Kutné Hoře, žije na ubytovnách a výrazně se liší způsobem života vztahem k ostatním lidem. Díky válce na Ukrajině přibývají žáci z Ukrajiny.

Dlouhodobé cíle prevence

V boji se společensky nežádoucími jevy se bude škola dlouhodobě věnovat následující problematice: vztahy mezi žáky, záškoláctví, drogová závislost, alkohol, kouření, šikanování, vandalismus a jiné násilné chování, kyberšikana, xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus, netolismus (virtuální drogy, počítač, televize, video), kriminalita, delikvence, patologické hráčství, závislost na politickém a náboženském extremismu, gambling, sebepoškození, domácí násilí. Zlepšit vědomosti žáků v oblasti dopravní výchovy.

Dlouhodobé cíle jsou plněny v souladu s učivem ŠVP a rozepsány v aktivitách pro jednotlivé ročníky viz strana 13 - 16.

B) ŠMP, PREVENTIVNÍ TÝM A VEDENÍ ŠKOLY

Funkce ŠMP

Funkci školního metodika prevence vykonává pedagog školy, který velmi úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní, kariérovým poradcem a třídními učiteli.

Školní preventivní tým

Školní preventivní tým se skládá ze školního metodika prevence a výchovné poradkyně. Úzce spolupracují se všemi třídními učiteli, vedením školy, s psychologkou z PPP, SVP Kolín.

- školní metodik prevence Mgr. Martina Knížková
- výchovná poradkyně Mgr. Ivana Chalupová
- kariérový poradce Mgr. Václav Schwarz

K řešení problémů v oblasti prevence napomáhají i další prostředky:

- umístění schránky důvěry
- používání anonymní on-line platformy Nenech to být – pro žáky, rodiče i verze pro zaměstnance
- žakovský parlament
- školní rozhlas
- nástěnky a výzdoba tříd

Legislativní východiska

Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií České republiky při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č.j.: 25884/2003/24

Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 20006/200751 k primární prevenci sociálně patologických jevů dětí, žáků a mládeže ve školách a školských zařízeních

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT ČR č.j. 21291/2010-28

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních Č.j. MSMT22294/20131

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 17. dubna 2015 č. 82/2015 Sb.

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních MSMT-21149/2016

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

Metodické doporučení k užívání tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků. Č.j. MSMT-11112/2022-2

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 - 2020

C) VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Linka důvěry, Povídej, o.s.

Česká 235, Kutná Hora

Telefon: 327511111, 602874470, po – pá 8 – 22

Osobní konzultace v pracovních dnech 8 – 18

linkaduvery.kh.cz, linkaduvery@kh.cz

K centrum

Kutnohorská, Kolín 4

www.prostor-plus.cz, telefon: 777847071, email: kc@os-prostor

Pedagogicko psychologická poradna - PPP Kutná Hora

Jakubská 83, Kutná Hora, 284 01

Telefon: 420 731 417 146, 420 327 311 362

email: pppkh@mybox.cz

Psycholog PhDr. et Mgr. Martina SKALNÍKOVÁ

speciální pedagog Mgr. Lenka PAVLOVÁ

Psycholog, okresní metodik prevence PhDr. Silvia BLAHOVÁ

Speciální pedagog Mgr. Jana JERÁBKOVÁ

Psycholog PhDr. Klára VRANÁ

Psycholog Mgr. Zuzana SŮVOVÁ

Psycholog Mgr. Adam DISON

Středisko výchovné péče pro děti a mládež Kolín – SVP Kolín

Na Pustině 1068, Kolín II, 28002

Telefon: 777738794, 321718555

PhDr. Jan Čuchal, zástupce ředitele a psycholog

Mgr. Petr Matoušek, speciální pedagog a etoped
Mgr. Daniela Lebdušková, speciální pedagog a etoped

Odbor sociálně právní ochrany dětí

a mládeže Kutná Hora,

JUDr. Dagmar Novotná 327 710285, Drahomíra Hurtová 327 710278

www.mu.kutnahora.cz Linka Vzkaz domů 800 111113

denně 8:00 –22:00 Rodičovská linka /i pro učitele/ 840 111234, 606 021 021

Sociálně-právní ochrana dětí Kutná Hora – OSPOD

Radnická 178, Kutná Hora

Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví

Mgr.Bc. Marián Šlesingr, DiS.

tel.: 327 710 285

socialni@mu.kutnahora.cz

Vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Mgr. Šárka Zittová

tel.: 327 710 286

zittovas@mu.kutnahora.cz

Pracovníci OSPOD

Mgr. Šárka Zittová – vedoucí oddělení, referent sociálních věcí

Tel.: 327 710 286, e-mail: zittovas@mu.kutnahora.cz, č. dveří 118

Mgr. Jaroslava Cempírková, DiS. – referent sociálních věcí

Tel.: 327 710 281, e-mail: cempirkova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 119

Správní obvod: Kutná Hora (E, F, G, H), Čestín, Chabeřice, Chlístovice, Kácov, Malešov, Petrovice, Petrovice II., Řendějov, Slavošov

Bc. Martina Haškovcová – referent sociálních věcí

Tel.: 327 710 278, e-mail: haskovcova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 120

Správní obvod: Kutná Hora (A, S), Zruč nad Sázavou

Ivana Hronová – referent sociálních věcí

Tel.: 327 710 279, e-mail: hronova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 124

Správní obvod: Kutná Hora (J, V, W, Z, Ž), Dolní Pohled, Horka II, Rataje nad Sázavou, Samopše, Ledečko, Soběšín, Církvice, Podveky, Nové Dvory, Hlízov

Monika Viktorová, DiS. – referent sociálních věcí

Tel.: 327 710 251, e-mail: viktorova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 124

Správní obvod: Kutná Hora (B, K, L, M), Úžice, Staňkovice, Vavřinec, Onomyšl, Košice, Úmonín, Nepoměřice

Mgr. Marie Pavlíková – referent sociálních věcí

Tel.: 327 710 289, e-mail: pavlikova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 121

Správní obvod: Kutná Hora (C, Č, D), Červené Janovice, Třebětín, Petrovice I., Paběnice, Bludov, Opatovice I., Svatý Mikuláš, Bernardov, Kobylnice

Ing., Bc. Helena Miškovská – referent sociálních věcí

Tel.: 327 710 240, e-mail: miskovska@mu.kutnahora.cz, č. dveří 119

Správní obvod: Kutná Hora (R, Ř, Š, T, U), Zbraslavice, Uhlířské Janovice, Rašovice, Suchdol, Vidice, Sudějov, Miskovice

Obvod neobsazen – referent sociálních věcí

Správní obvod: Kutná Hora (CH, I, N, O, P, Q), Záboří nad Labem, Křesetice, Černíny, Štipoklasy, Bohdaneč, Prostřední Ves, Zbizuby, Vlastějovice

Mgr. Veronika Šmejdová – kurátorka pro děti a mládež

Tel.: 327 710 276, e-mail: smejdova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 122

Bc. Alena Netolická – kurátorka pro děti a mládež

Tel.: 327 710 284, e-mail: netolicka@mu.kutnahora.cz, č. dveří 122

Bc. Lucie Altmannová – specialista pro náhradní rodinnou péči

Tel.: 327 710 292, e-mail: altmannova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 126

Eva Velímská – specialista pro náhradní rodinnou péči
Tel.: 327 710 283, e-mail: velimska@mu.kutnahora.cz, č. dveří 123
Eva Turnovská, DiS. – specialista pro náhradní rodinnou péči
Tel.: 327 710 297, e-mail: turnovska@mu.kutnahora.cz, č. dveří 126
Mgr. Štěpánka Janálová – organizace výkonu pěstounské péče
Tel.: 327 710 257, e-mail: janalova@mu.kutnahora.cz, č. dveří 125

ACET

Čs. Armády 492, Chrudim 53701
Radek Pospíšil, radek.pospisil.kolin@seznam.cz, telefon: 602458184
www.acet.cz

- poradenská linka pro pedagogické pracovníky: 841220220, 777711439 (8 – 16 hodin)

Městská knihovna Kutná Hora, dětské oddělení

Mgr. Zdenka Bartošová + 420 327512 079, +420 739 009
Bc. Nikola Davidová, Dana Dostálová

Středisko Na Sioně

Palackého náměstí 320, Kutná Hora
Mgr. Tereza Šedivcová, tel.734787780, terezasedivcova@kh.hk.caritas.cz
Tel. 739 368 663, e-mail ranapece@kh.hk.caritas.cz, spolunazione@kh.hk.caritas.cz

Městská policie Kutná Hora

Pavel Čihák - telefon: 727961106
Vendulka Marečková

Probační a mediační služba

- Pracuje s již potrestanými dětmi (trestná činnost), s dítětem i rodinou
Nám. Národního odboje 58/6, 284 01 Kutná Hora
MÚDRA Jana Mgr.
Vedoucí střediska
jmudra@pms.justice.cz
734 362 959

Poradna pro oběti trestných činů

Náměstí národního odboje 58/6, Kutná Hora, 2. Patro, č. dveří 286
Mgr. Věra Čápková – telefon: 727873139, pondělí 10 – 13, capova.pms@gmail.com
- Podpora a pomoc obětem trestných činů, poradenství při vyrovnávání se s dopady trestného činu, základní právní informace

Policie pro mladistvé

Pavel Tátovský – pavel.tatovsky@pcr.cz
p.Šibrava

Policie Kutná Hora

K. Nový

OSPOD Čáslav

Gen. Eliáše 6, Čáslav-Nové Město
Mgr. Miroslav Šíma, soc. pr. ochrana dětí, kurátor pro děti a mládež, tel.: 327 300 137, 606 076 911, e-mail: sima@meucaslav.cz

Nenech to být

www.nntb.cz

- webová a mobilní platforma, skrze kterou mohou žáci a jejich rodiče anonymně upozornit na šikanu či jiné problémy v kolektivu.

Etické dílny

Divize v organizaci **Hope4kids, z.s.**, Vybíralova 969/2, 198 00 Praha 9 - www.hope4kids.cz

<http://www.etickedilny.cz>

Ing. Eliška Krmelová

Etické dílny – Mgr. Ida Pencová , ida.pencova@etickedilny.cz

D) MONITORING

Ke zjištění stavu rizikového chování žáků byly využity zápisy metodika prevence, výchovné poradkyně, třídní schůzky, rozhovory třídních učitelů, zápisy z porad, individuální pohovory s rodiči.

E) ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE

Po zmapování situace chceme pokračovat v besedách spolku ACET Chrudim. Podněty k diskusi podávají sami žáci, pedagogové a v neposlední řadě i zákonní zástupci. Chtěli bychom se zaměřit kromě vztahů, prevence užívání návykových látek, AIDS i na záškoláctví a nadměrnou absenci dětí, kriminalitu dětí, zařazení cizinců do kolektivu třídy. Dále spolupracujeme s Etickými dílnami, ČČK , Policií ČR a Městskou policií Kutná Hora.

K hlavním cílům metodika prevence patří iniciace aktivit vedoucích k vylepšení sociálního klimatu školy - posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, rozšíření oblastí primární prevence a zkvalitnění péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Naší dlouhodobou snahou je zkvalitňovat způsoby školní výuky. Součástí této snahy je vytváření takového školního prostředí, kde se žáci i učitelé cítí dobře a bezpečně, dále je věnována dostatečná pozornost potřebám všech dětí a řešení jejich případných problémů a dbá se o dobrou komunikaci s rodiči/zákonnými zástupci.

Nástěnka ŠMP – nástěnka školního metodika prevence je umístěna v 1. patře 2.stupně.

3. STANOVENÍ CÍLŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Cíl:	Zlepšit komunikaci a zkvalitnit vztahy mezi žáky
Ukazatele dosažení cíle:	Počet aktivit s třídním kolektivem, počet řešených případů nevhodného chování mezi žáky
Zdůvodnění cíle:	Vyskytující se agresivní a nevhodné chování mezi žáky, výskyt kyberšikany, stoupající počet žáků jiných národností.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílit pozitivní klima školy, rozvíjet sociální dovednosti

Cíl:	Zapojit do zájmových kroužků a projektů žáky z rizikových skupin i s nadáním
Ukazatele dosažení cíle:	Šíře nabídky zájmových kroužků na škole a počet dětí, které je navštěvují
Zdůvodnění cíle:	Kvalitní trávení volného času vede ke snížení nežádoucího chování, rozvíjí jejich osobnost
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Předcházení sociálně patologických jevům vhodným využitím volného času

Cíl:	Zvýšení a podpoření motivace žáků ke studiu
Ukazatele dosažení cíle:	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích programů zaměřených na metodiku výuky a rozšíření znalostí, vědomostí a dovedností
Zdůvodnění cíle:	Snižující se motivovanost žáků k učení
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s psychohygienou žáků a jejich přípravou na budoucí povolání

Cíl:	Stmelení kolektivu každé třídy
Ukazatele dosažení cíle:	Klima ve třídě, počet zúčastněných žáků, počet řešených případů nevhodného chování mezi žáky
Zdůvodnění cíle:	Navození příznivého klimatu ve třídě, minimalizace problémů mezi žáky při spojení tříd, usnadnění přestupu na 2. stupeň
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Utvoření zdravého třídního kolektivu, vytvoření pozitivního sociálního klimatu třídy a školy

Cíl:	Zvýšit a prohlubovat komunikaci s rodiči
Ukazatele dosažení cíle:	Počet setkání s rodiči, větší informovanost rodičů
Zdůvodnění cíle:	Zvýšení spolupráce s rodiči zlepšuje efektivitu výchovného působení pedagogů na žáky, vzbudit zájem rodičů o problémové žáky
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Dobré klima ve škole, úzká spolupráce s rodiči

Cíl:	Řešit financování aktivit a dlouhodobých programů PP
Ukazatele dosažení cíle:	Přiznání dotace
Zdůvodnění cíle:	Umožnění pořádání adaptačních pobytů a uskutečnění více besed
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Spolupráce s organizacemi zajišťující preventivní programy

Cíl:	Omezit skryté záškoláctví a snížit počet zameškaných hodin
Ukazatele dosažení cíle:	Počet zameškaných hodin, důvod nepřítomnosti žáka
Zdůvodnění cíle:	Vyskytující se skryté záškoláctví, velká absence některých žáků
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Snížení výskytu rizikového chování žáků

4. SKLADBA AKTIVIT PRIMÁRNÍ PREVENCE PRO CÍLOVÉ SKUPINY

a) pedagogové

Školení pro práci s třídním kolektivem, prevence šikany a kyberšikany.

b) žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Témata okruhů pro práci s žáky:

rozvoj sebepoznání	růst sebevědomí
práce s emocemi	komunikační dovednosti
jak se bránit manipulaci	řešení konfliktů, rozhodování
zvládání stresu	spolupráce, vrstevnický tlak
smysl života, plánování	informace
motivace žáků	

c) rodiče

Název programu	Poradenské služby pro rodiče
Stručná charakteristika programu	Individuální konzultace pro rodiče žáků s výchovnými a výukovými problémy
Realizátor	ZŠ TGM. Kutná Hora
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	Průběžně
Zodpovědná osoba	Mgr. Martina Knížková – školní metodik prevence, Mgr. Ivana Chalupová – výchovný poradce, Mgr. Václav Schwarz – kariérový poradce

Název programu	Třídní schůzky
Stručná charakteristika programu	Seznámení rodičů s PP, s činností ŠMP, s poradenským pracovištěm, s podpisy v žákovských knížkách
Realizátor	Třídní učitelé
Počet hodin programu	4
Termín konání	září 2022, listopad 2022, leden 2023, duben 2023
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Konzultace
Stručná charakteristika programu	Možnost rodičů navštívit pedagogy po předchozí domluvě.
Realizátor	Pedagogové
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	Dle dohody
Zodpovědná osoba	Mgr. Bc. Zdenka Mačinová

Název programu	Vánoční jarmark, Česko zpívá koledy
Stručná charakteristika programu	Děti ve spolupráci s učiteli připraví výrobky s vánoční tematikou. Škola se připojí k celorepublikové akci Česko zpívá koledy.
Realizátor	učitelé
Počet hodin programu	3
Termín konání	8. prosince 2022
Zodpovědná osoba	Mgr. Bc. Zdenka Mačinová

Název programu	Individuální prohlídky školy pro rodiče
Stručná charakteristika programu	Rodiče si mohou domluvit individuální prohlídku školy.
Realizátor	Mgr. Bc. Zdena Mačinová, učitelé
Počet hodin programu	-
Termín konání	Školní rok 2022/2023
Zodpovědná osoba	Mgr. Bc. Zdena Mačinová

Název programu	Pro předškoláky - Předškolička
Stručná charakteristika programu	Příprava předškolních dětí na vstup do první třídy
Realizátor	Mgr. Petra Formáčková
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	leden - duben
Zodpovědná osoba	Mgr. Petra Formáčková

Název programu	Knihovnička
Stručná charakteristika programu	Možnost zapůjčení odborné literatury pro rodiče
Realizátor	Mgr. Blanka Králíková
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	září - červen
Zodpovědná osoba	Mgr. B. Králíková

5. SKLADBA AKTIVIT PRO JEDNOTLIVÉ ROČNÍKY

Dlouhodobé cíle jsou plněny v souladu s učivem ŠVP

1. stupeň

1. -3. ročník:

Osobnost dítěte, sociální prostředí, jak si nenechat ublížit

- uvědomování si podstaty přátelství, kamarádství a jeho význam pro lidský život
- sebevědomí, sebedůvěra, kamarádství
- potřeba vzájemné pomoci, dorozumění, poznávání jiných
- vztahy mezi lidmi - přátelské, neutrální, nepřátelské, příklady řešení konfliktů / ve třídě / dohodou, nenásilně; vytváření příznivého prostředí ve třídě
- využívat pochvaly jako výchovného prostředku, zažít pocit úspěchu a radosti z práce
- základní lidská práva, práva dítěte / Úmluva o právech dítěte /

Zdraví

- chápat pojem zdraví jako naprostou pohodu duševní, tělesnou a sociální
- zdraví a nemoc, ochrana proti nemocem, očkování, nácvik přivolání první pomoci a komunikace s lékařem
- zdravý denní režim-práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek

Hygiena

- dodržování základů osobní hygieny, předcházení nákazám, základní hygienické návyky, intimní hygiena, péče o zevnějšek

Výživa

- vliv stravy na zdraví, sestavení seznamu potravin a nápojů prospívajících a neprospívajících zdraví
- denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví

Ochrana před úrazy

- pochopení tělesné zdatnosti jako faktoru, který podporuje zdraví, uvědomění si, jak ji získáme - sport a zdraví, bezpečné chování v různých prostředích / doma, na ulici, dopravní prostředek /, při různých činnostech / práce, sport, zábava /
- nebezpečí zneužití mladšího a slabšího / šikanování, týrání, zastrašování /
- nácvik modelových situací

Nebezpečí od cizích lidí

- nemluvit s neznámými lidmi, nikam s nimi nechodit (nácvik v modelových situacích) - nácvik vhodného chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktů (modelové situace)
- nebezpečí odhozených jehel a stříkaček, nebezpečí manipulace s nimi, možnost nákazy závažnými chorobami

Návykové látky a zdraví

- působení reklamy

Alkohol, kouření

- nácvik dovednosti odmítat alkohol a cigarety / modelové situace /

- prohlubovat znalosti o škodlivosti a důsledcích působení alkoholu a kouření na lidský organizmus

Léky

- běžné léky, vitamíny, zásady jejich užívání, riziko užívání léků bez doporučení lékaře a vědomí rodičů
- prospěšnost a škodlivost přírodních látek

4. - 5. ročník:

Osobnost dítěte, sociální prostředí, Pohoda a klídek bez tabáčku, Skrytá nebezpečí internetu

- sebevědomí, sebeúcta, pochvala a trest - reakce žáka a rodičů
- komunikace v rodině, mezi lidmi, konflikty v mezilidských vztazích (diskuse, modelové situace)
- posilování důvěry v učitele
- základní lidská práva, práva dítěte (Úmluva o právech dítěte).

Zdraví

- zdraví a jeho ochrana
- jak udržujeme zdraví, jak podporovat jeho rozvoj
- nemoci, jejich příznaky, očkování, karanténa, izolace
- pracovní den žáka, střídání zátěže a odpočinku
- duševní hygiena
- pohybový režim žáka
- úrazy dětí, poskytování první pomoci / modelové situace /
- následky narušeného vnímání a zastřené vědomí na zdraví a běh lidského života

Hygiena

- osobní hygiena, péče o pleť, vlasy, ruce, nohy...
- prostředky osobní hygieny, hodnocení reklamy na prostředky osobní hygieny
- zásady zdravé výživy, vliv stravování na zdraví člověka, současné směry ve výživě, preferování potravin zdravé výživy x nabídka rychlého občerstvení
- denní množství potravin a tekutin, pitný režim
- vliv reklamy / modelové situace - odmítání sladkostí...

Ochrana před úrazy

- sport a zdraví
- bezpečné způsoby chování v různých prostředích - odpovědné chování - krizové situace - šikanování, kontakt s deviantní osobou, dealerem...
- přivolání pomoci v situacích ohrožení osobního bezpečí, procvičování způsobů tísňového volání

Nebezpečí od cizích lidí

- naučit rozeznávat konverzaci se známými lidmi nebo těmi, kteří znají rodiče, od vyzvídání neznámých osob, nácvik reakce na tyto situace
- nácvik odmítnutí nabízeného
- vytipování nebezpečných míst a situací
- hry na osvojování sebejistoty a schopnosti zvládat nebezpečné situace

Návykové látky a zdraví

- preferovat pozitivní životní cíle, hledat vhodnější činnosti než jsou cigarety, alkohol, návykové látky / modelové situace odmítání těchto škodlivých látek /

Kouření

- potvrzení škodlivosti kouření
- orientace v reklamách, poznávat rozdíl mezi solidní nabídkou, reklamou klamavou nebo lživou
- vlastní návrhy reklamy propagující zdravý životní styl

Alkohol

- seznamovat s následky nadměrného požívání alkoholu

Drogy

- seznámit děti se základními poznatky o účincích a následcích různých typů drog / tlumivé, povzbuzující, halucinogenní /
- pochopit mechanismus vzniku závislosti
- seznámit s důvody, proč lidé berou drogy, s důsledky ve všech oblastech zdraví, umět navrhnout lepší řešení
- nácvik odmítání nebezpečných aktivit / v modelových situacích se zaměřit na nácvik odmítání návykových látek /
- seznamovat děti s různými typy organizací a profesí, kam se mohou případně obrátit krizová centra, linky důvěry /, orientace v seznamu důležitých adres a telefonů služeb odborné pomoci

2. stupeň

Na druhém stupni bude PP realizován především v hodinách výchovy ke zdraví a výchovy k občanství. Problematikou podpory zdraví se žáci budou zabývat i v hodinách českého jazyka, přírodopisu, tělesné výchovy, chemie.

6. ročník:

Zdravý životní styl, Dospívání

Režim dne (zásady vhodné přípravy na vyučování, pohybových aktivit, smysluplného trávení volného času)

Vytváření kolektivu na 2. stupni – pravidla kolektivu, možnosti řešení problémů, programy prevence šikany v rámci projektu

Návykové látky: kouření a alkohol – rizika, prevence, lepší možnosti informace o ostatních návykových látkách – rizika

Osobní bezpečí – chování v různých prostředích

7. ročník:

Komunikace, Tolerance k etnickým skupinám, Moc slova – vztahy mezi lidmi

Volný čas – možnosti, jak vhodně trávit volný čas

Neverbální a verbální komunikace – žáci se učí vyjadřovat svoje pocity a postoje s cílem posílit své sebevědomí

Asertivní komunikace a chování - nácvik způsobů odmítání drog, komunikace s vrstevníky

Vliv party

Drogy – vznik závislosti, její léčení, centra odborné pomoci, informace o návykových látkách a jejich nebezpečí

Reklama – vliv reklamy na člověka, reklamní triky, negativní vliv reklam propagujících alkohol a tabákové výrobky

8. ročník:

Zodpovědnost za zdraví své a za zdraví druhých, Přátelství a láska

Péče o zdraví - zdravotní výchova, osobní hygiena, zásady první pomoci včetně nácviku první pomoci

Duševní hygiena – seznámení se způsoby ochrany duševního zdraví (nácvik relaxace, předcházení stressu)

Patologické hráčství – vznik závislosti, prevence

Drogy – legislativní omezení a postihy ve vztahu k nákupu, držení a distribuci drog, způsoby pomoci při otravě návykovými látkami, návykové látky a rizikové skupiny populace

9. ročník:

Osobní bezpečí, Trestní odpovědnost, Drogy kolem nás

Nebezpečí působení sekt a jiných náboženských skupin – informace o neznámějších náboženských skupinách v ČR, jejich vlivu na život členů, nebezpečí drog

Šikana – vhodné způsoby chování a jednání v případě ohrožení, možnosti pomoci, krizová centra

Deviantní osoby – informace, nácvik způsobů chování

Řešení konfliktů v mezilidských vztazích – hledání vhodných východisek

6. SPECIFICKÁ PREVENCE

Aktivity specifické prevence jsou k nahlédnutí u metodika prevence v příloze k tomuto dokumentu, jelikož se mění s potřebami žáků jednotlivých tříd a s možností realizace těchto programů

Preventivní programy mohou být v průběhu roku měněny nebo doplněny podle potřeby.

7. EVALUACE

A) Kvalitativní hodnocení

Na základě vytyčených ukazatelů úspěšnosti ze školního roku 2021/2022 zařazujeme preventivní programy podobné. Rozšířené budou o programy zaměřené na začlenění ukrajinských žáků do stávajících kolektivů a pomoc těmto žákům, aktivity zaměřené na posílení vztahů v kolektivu. V průběhu roku budeme programy podle potřeby doplňovat. V provozu je poradenská činnost, kdy žákům, rodičům i pedagogům nabízíme poradenské služby. Snahou je zlepšovat komunikaci a vztahy mezi žáky, rodiči a pedagogy.

B) Kvantitativní hodnocení

Prevence rizikového chování vycházela z minimálního preventivního programu zpracovaného školním metodikem prevence. Do programu byly začleněny jak dlouhodobé preventivní aktivity, tak i jednorázové akce a volnočasové aktivity. Prevenci nelze chápat pouze jako jeden z dílčích úkolů školy – je to součást života celé školy, která prolíná všemi oblastmi jejího života. Byly uvedeny různé projekty zaměřené na prevenci, jako školy v přírodě (1. – 5. ročník), adaptační kurzy, žáci se učí samostatnosti, delší dobu pobývají v kolektivu vrstevníků mimo dosah rodičů, v různých situacích zvládají své emoce, cvičí sociální dovednosti, učí se spoléhat jeden na druhého, pomáhat si, řeší vzájemné konflikty bez zásahu rodičů, návštěva HZS Kutná Hora (1. – 5. ročník); žáci poznávají náročnou práci při ochraně lidského života, poznají zásady poskytování první pomoci a zásady pomoci ostatním (spolupráce s ČČK). Prevence xenofobie – návštěva

Židovského muzea, monoprodukty v hodinách VKO, beseda v hodinách dějepisu, žijeme s jinými kulturami, návštěva synagogy v Kolíně, mezinárodní projekt Krokusy, Branný den a Cesta za zdravím – den je zaměřen na hodnoty lidského života, projekt proti kouření (dotazníkové šetření, monoprodukty v hodinách VKO)

Zdravý životní styl (beseda v 6. ročnících o reprodukčním zdraví), Jsem občan (návštěva 9. ročníků v Poslanecké sněmovně ČR, soutěž Ukaž, co umíš, monoprodukty v hodinách D a VKO, exkurze a vycházky na 1. stupni, projektový den Kutná Hora, Boj proti šikaně (besedy, hodiny zaměřené na vztahy ve třídě, monoprodukty v hodinách VKO a třídnických hodinách, Ne drogám (besedy ve spolupráci se sdružením ACET, monoprodukty v hodinách).

Žákovský parlament

Záleží nám na vývoji a vzdělávání dětí. Naše škola vyniká kvalitní výukou, příjemným a podnětným prostředím. V žákovském parlamentu se společně s dětmi snažíme o co největší zpříjemnění doby strávené ve škole.

Žákovský parlament je uskupení žáků (po dvou zástupcích z každé třídy), kteří se pravidelně scházejí za účelem zlepšení prostředí školy (využívání učeben, chodeb, terasy, výmalby, úklidu prostor, družin, jídelny...) a zlepšení vztahů mezi žáky, učiteli, vedením školy i nepedagogickými pracovníky. Snaží se oživit atmosféru ve škole prostřednictvím organizování různých akcí (charitativní projekty, soutěže, zážitky...), rozvíjejí další způsoby vzdělávání (organizují besedy, výlety, diskuze na různá témata...).

Zástupci žákovského parlamentu se účastní zasedání Městského parlamentu města Kutná Hora.

Žákovský parlament se schází 1x za 14 dní, dle potřeby jinak.

Ze svých schůzek vede zápis, je stanoven zapisovatel, žák zodpovědný za vyhotovení zápisu v elektronické podobě a jeho nahrání na web žákovského parlamentu. Tyto funkce se mohou každou schůzku měnit. Uvedené zápisy jsou předávány vedení školy. K jednání žákovského parlamentu mohou být přizvané další osoby. Svolávání školního parlamentu zajistí vedoucí učitelky, termíny se stanoví na první schůzce. Dohled nad činností žákovského parlamentu (vedoucí žákovského parlamentu) má Mgr. Jana Červená, Mgr. Dana Mrňáková, Mgr. K. Opočenská

Návrh rozpočtu a finanční zdroje

Škola se snaží využívat především bezplatných služeb poskytovaných v oblasti besed a školení. Materiální zabezpečení, některá školení pedagogických pracovníků, vzdělávací materiály hradí škola.

Pro úhradu odměn za soutěže a na hrazení některých besed se využívá finančních zdrojů SRPDS a sponzorských darů, zájmové kroužky platí rodiče přihlášených dětí.

Na některé školní výlety poskytují příspěvek sponzoři z řad rodičů. Některé aktivity (lyžařský výcvik, exkurze, většinu výletů) hradí rodiče. Nabízí se možnost získání finančních prostředků z evropských fondů prostřednictvím nových šablon.

Program proti šikaně a kyberšikaně

-ochranný režim

-školní řád

-povinnost žáků nepoužívat mobilní telefon v hodinách a nezneužívat ho ve školní budově - používání PC a techniky ve školní budově pod dohledem pedagogů

Realizační tým

- ředitelka školy, metodik prevence, výchovný poradce, kariérní poradce, příslušný třídní učitel, učitelé vykonávající dozor, proškolený tým ambasadourů z řad žáků

- prevence probíhá v třídnických hodinách, třídnické hodiny a práce třídního učitele (dobré společenské prostředí pomáhají žákům vytvořit i třídní učitelé, kteří úzce spolupracují s rodiči a snaží se neprodleně řešit jak kázeňské přestupky dětí, tak jejich problémy osobní, v minulosti bylo odhaleno několik případů záškoláctví, problémy se tak odkrývají hned v zárodku, větší nesrovnalosti se řeší ve spolupráci s odborem sociálně právní ochrany mládeže)
- aktivní výchovná činnost a spolupráce všech pracovníků školy
- primární prevence ve výuce
- rozvoj osobnosti a sociálně psychologických dovedností žáků v oblastech a předmětech Člověk a jeho svět a Výchova k občanství a ke zdraví, besedy o šikaně a vztazích a budování vztahů v 6. – 9. ročníku – metodik prevence a využití externí spolupráce.
 - besedy zaměřené na budování a posílení vztahů ve třídě – 6. a 7. ročníky prevence v mimoškolních aktivitách nabídka volnočasových aktivit
 - setkání s rodiči na téma šikana
 - pravidelné třídní schůzky
 - individuální konzultace v konzultačních hodinách
 - nabídka vzdělávacích materiálů
 - kontakty na odborná pracoviště
 - spolupráce s odbornými pracovišti
 - spolupráce s SVP Kolín, spolupráce s Městskou policií Kutná Hora
 - spolupráce s Odborem sociálně právní ochrany dětí a mládeže MÚ Kutná Hora
 - účast pedagogů na setkáních PPP Kutná Hora
 - vzdělávání pedagogů v oblasti prevence šikany
 - další činnosti- schránka důvěry, platforma Nenech to být
 - možnost individuálního rozhovoru s žákem
 - dotazníkové šetření o pocitu bezpečí ve škole
 - časový harmonogram cílených akcí, garant, realizátor -viz plán práce školního metodika prevence

Poznámka: V průběhu celého školního roku lze využívat anonymní platformu **Nenech to být**.